

OVERFØRSELSMODTAGERE 26. juni 2019

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Et arbejdsmarked i verdenseliten kræver en hård og kontinuerlig indsats

Danmark er godt rustet til at møde fremtidens udfordringer med ny teknologi og flere løse ansættelser. Men gode nøgletal på arbejdsmarkedet må ikke blive en sovepude. Det dur ikke, at vi undergraver dagpengene og slækker på indsatsen for de ledige.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Konsulent

Sarah Steinitz

📞 33 55 77 10

Danmark er kendt for mange ting: Caroline Wozniackis tennisbedrifter, Mikkel Hansens hopsrud og Bjarke Ingels skyskrabere. Vi er også verdensberømte for vores arbejdsmarkedsmodel. Den internationalt anerkendte flexicuritymodel er kendetegnet ved, at virksomhederne let kan hyre og fyre medarbejdere, fordi et sikkerhedsnet i form af dagpenge og kontanthjælp griber dem, der mister jobbet, og en beskæftigelsesindsats med bl.a. praktikforløb og efteruddannelse hjælper dem tilbage i job. Flexicuritymodellen har medvirket til, at vores arbejdsmarked tilhører verdenseliten, når vi måler på nøgletal for beskæftigelse, langtidsledighed og evnen til at få folk godt tilbage på arbejdsmarkedet. Måske er det netop den internationale anerkendelse, som gør, at vi af og til glemmer, at dét at tilhøre verdenseliten kræver hårdt arbejde og vedvarende indsatser.

Tænk hvis Mikkel Hansen var stoppet med at øve sit hopsrud, da han blev kåret til verdens bedste håndboldspiller første gang, eller hvis Caroline Wozniacki havde droppet at træne sin serv, da hun lå nummer 1 på verdensranglisten. Så havde deres samling af pokaler og medaljer ikke været nær så store, som det i dag er tilfældet. Eller hvis Bjarke Ingels havde stillet sig tilfreds efter opførelsen af sin første skyskraber på Manhattan. Så havde han formentlig aldrig fået oparbejdet en tegnestue med mere end 400 ansatte. At forblive i verdenstoppen kræver en hård, kontinuerlig indsats, uanset hvilken disciplin man kæmper inden for.

” Hvis ikke Mikkel Hansen, Caroline Wozniacki og Bjarke Ingels havde turdet sætte ambitionerne højt og knoklet for at holde sig toppen, havde de aldrig været, hvor de er i dag. Vi skal turde sætte høje ambitioner og være klar til at investere i vores stærke arbejdsmarkedsmodel, så vi også i 2030 og 2040 bliver det bedste arbejdsmarked i verden for såvel lønmodtagere som virksomheder

Vi må ikke læne os tilbage og nyde vores lave langtidsledighed, vores høje beskæftigelsesfrekvens eller vores evne til at få arbejdsløse effektivt i job. Hvis flexicuritymodellen skal holde sig på dupperne, skal vi investere i den, så vi er klar til at møde de udfordringer, som fremtiden bringer.

En af de store udfordringer, vi står over for, er den teknologiske udvikling. Robotter og kunstig intelligens vil medføre en ”disruption” af arbejdsmarkedet som følge af nye produktionsmetoder.

På kort sigt vil nogle job forsvinde, men det er ikke noget nyt. Årligt nedlægges omkring 300.000 job i Danmark. Men hvert år opstår der omtrent ligeså mange nye job. Sådan har det været i mindst 30 år. Det er altså ikke noget nyt, at der forsvinder job i Danmark. Det, vi skal være opmærksomme på, er, at mange af de job, der vil forsvinde, er ufaglærte, mens vi i højere grad får brug for uddannet arbejdskraft fremadrettet.

” *Når beskæftigelsesindsatsen samtidig forringes som følge af de planlagte besparelser, risikerer vi, at det bliver sværere for arbejdsløse at komme tilbage i job. Vores flexicuritymodel er under pres i en tid, hvor der virkelig er brug for den*

Det er helt afgørende, at vores flexicurity-model formår at gribe de ufaglærte, hvis job vil blive overtaget af ny teknologi og hjælpe dem sikkert ind på arbejdsmarkedet igen. Det kræver et godt sikkerhedsnet og en god og effektiv beskæftigelsesindsats med uddannelse og virksomhedsrettede forløb.

En anden udfordring, som vi ser i mange lande, er en stigende grad af ”atypiske ansættelser”. Atypisk ansatte dækker over deltidsansatte, midlertidigt ansatte, freelancere og platformsansatte, dvs. ansatte, som er mere løst tilknyttet arbejdsmarkedet. For nogles vedkommende kan det være selvvalgt – men bestemt ikke for alle. Generelt er atypisk ansatte i højere risiko for at opleve usikkerhed ift. job og indkomst.

I Danmark opfatter personer i atypiske ansættelser ikke i så høj grad opfatter sig selv som i en usikker situation. Forskning peger på, at det skyldes den danske flexicuritymodel. Danmark er nemlig et af de lande, hvor mobiliteten mellem atypiske ansættelser og faste job er relativt høj. Den aktive arbejdsmarkedspolitik bevirker, at personer, der ufrivilligt befinder sig i en atypisk ansættelse, kan hjælpes videre til en fast fuldtidsstilling. Samtidig gør bl.a. dagpengesystemet, at lønmodtagere ikke frygter at miste deres job i lige så høj grad, som hvis der ikke var et ordentligt sikkerhedsnet.

Danmark er altså godt gearret til at modstå de udfordringer, som vil ramme arbejdsmarkedet i løbet af de kommende år. Men vi må ikke hvile på laurbærrene, blot fordi vores arbejdsmarkedsmodel tilhører verdenseliten.

De senere år er flexicuritymodellen blevet forringet. VLAK-regeringen har vedtaget at spare milliardbeløb på beskæftigelsesindsatsen, og sikkerhedsnettet er blevet dårligere, bl.a. fordi dagpengenes dækningsgrad er forringet.

I 1994 udgjorde dagpengene ca. 62,5 procent af lønnen for en gennemsnitlig LO-arbejder. I 2025 vil dagpengene kun dække omkring halvdelen. Udviklingen skyldes, at dagpengene – på lige fod med andre sociale ydelser – frem mod 2025 reguleres med prisudviklingen og ikke med lønudviklingen. Når dagpengenes værdi falder, kan det påvirke lønmodtagernes tryghed og resultere i, at der kræves længere opsigelsesvarsler og fratrædelsesgodtgørelser, og at lønmodtagernes mod til at skifte job falder.

” *Det er helt afgørende, at vores flexicurity-model formår at gribe de ufaglærte, hvis job vil blive overtaget af ny teknologi og hjælpe dem sikkert ind på arbejdsmarkedet igen. Det kræver et godt sikkerhedsnet og en god og effektiv beskæftigelsesindsats med uddannelse og virksomhedsrettede forløb*

Når beskæftigelsesindsatsen samtidig forringes som følge af de planlagte besparelser, risikerer vi, at det bliver sværere for arbejdsløse at komme tilbage i job. Vores flexicuritymodel er under pres i en tid, hvor der virkelig er brug for den.

Det må aldrig blive et argument for at svække vores flexicuritymodel, at det går bedre i Danmark end i andre lande. Med ny teknologi og en international udvikling, der går i retning af flere løse ansættelser, står vores arbejdsmarked over for store udfordringer. Der er vigtige kampe, der skal vindes, og det kræver en flexicurity-model i topform. Hvis ikke Mikkel Hansen, Caroline Wozniacki og Bjarke Ingels havde turdet sætte ambitionerne højt og knoklet for at holde sig toppen, havde de aldrig været, hvor de er i dag. Vi skal turde sætte høje ambitioner og være klar til at investere i vores stærke arbejdsmarkedsmodel, så vi også i 2030 og 2040 bliver det bedste arbejdsmarked i verden for såvel lønmodtagere som virksomheder.

Bragt i A4Medier d. 25. juni 2019.